

धंसकला mit कर u. s. w. verbunden gaṇa उर्यादि zu P. 1, 4, 61. — Vgl. धंसकला.

धंसन (von धम्) 1) adj. a) zu Fall bringend, vernichtend: महेन्द्र-मिव शत्रूणां धंसनं शरवृष्टिभिः MBh. 3, 5316. कंस° Gīt. 5, 20. दत्ताधर° Bein. Īva's PRAB. 33, 15. — b) spritzend, als Erkl. von धसनि Nir. 2, 9. — 2) n. das zu-Grunde-Richten, Vernichten: आग्राम° R. 6, 38, 21. अखिलजगद्वन्ध° Buāg. P. 5, 1, 23.

धंसि (wie eben) m. $\frac{1}{100}$ eines Mubūrta ÇĀṆKH. ÇR. 14, 82, 1.

धंसिन् (wie eben) 1) adj. a) zu Grunde gehend, vergehend: प्राणाः क्षणधंसिनः BHARTṚ. 3, 35. — b) zu Grunde richtend, vernichtend H. 10. VARĀH. BRH. S. 3, 57. रिपु° HARIV. 4627. धेनुक° H. 221, Sch. धैर्यद्रुमधंसिनी (आशा नाम नदी) BHARTṚ. 3, 11. अग्निधा° RĀGA-TAR. 5, 212. सर्वेनो° H. 844. Vgl. काम°, क्रतु° (d. i. दत्तक्रतु°), खर°. — 2) m. eine in Bergen wachsende Pīlu-Art ÇABDAR. im ÇKDR.

1. धन् धैवति und धञ् धैजति gehen, sich bewegen DHĀTUP. 7, 44, 45.

2. धन् = धन; s. कृत°.

धन् m. n. gaṇa अर्थर्चादि zu P. 2, 4, 31. TRIK. 3, 5, 12. m. SIDDH. K. 249, b, 2 v. u. Das n. nur durch HARIV. 9243 zu belegen. 1) Standarte, Feldzeichen, Fahne (wie sie bei festlicher Gelegenheit aufgerichtet werden); m. n. AK. 2, 8, 2, 67. 3, 4, 14, 63. TRIK. 3, 3, 84. H. 730. a n. 2, 70. fg. MED. 6. 10. येपु धनेषु दिव्यः पतति RV. 7, 82, 2. धनो रयस्य प्रज्ञानम् R. 2, 67, 26. पपाताभिमुखः प्रूरो यत्नमुक्त इव धनः MBh. 7, 3332. 3926. fgg. 5768. R. 1, 54, 12. SUÇR. 1, 104, 6. 123, 6. अस्ति चास्य धनं चित्रं सिंहेकुतुम्बिषितम् HARIV. 9243. MBh. 3, 3014. मत्स्यधनाः RAGH. 7, 37. °प्रभञ्जन ADBH. BR. in Ind. St. 1, 39. अयतो तात शक्रस्य पदं धनो इयते HARIV. 3790. वर्षार्थं च धनो मन्त्रम् (Indra spricht) 4008. नरास्त्वां चैव मां चैव धनाकारामु यष्टिषु । महेन्द्रे चाप्युपेन्द्रे च पूजयन्तु महीतले 4019. RAGH. 3, 56. 4, 3. धनारोपणं Verz. d. B. H. 130, a (18). No. 1181. °समुच्छ्रय Lot. de la b. l. 323. आरोहति न यः स्वस्य वंशस्याग्रे धनो यथा PĀṆKAT. 1, 32. कुल° so v. a. das Haupt oder der Schmuck der Familie H. an. 4, 154. MED. n. 163. °नवमी Bez. eines best. Feiertages Verz. d. B. H. 133, a (38). Am Ende eines adj. comp. f. आः सेनाम् — नानाविधधनम् MBh. 1, 4450. (नगरी) समुच्छ्रित-वृक्षज्ञा R. GORR. 2, 4, 18. RAGH. 17, 32. — 2) Abzeichnen, Erkennungszeichen überh.; das Attribut einer Gottheit, Aushängeschild eines Gewerbes, Abzeichen eines Verbrechers; m. n. = चिह्न TRIK. H. an. MED. Verz. d. Oxf. H. 184, b, 6. तं वज्रे वाहनं विष्णुर्गुरुमत्तं मन्त्राबलम् । धनं च चक्रे भगवानुपरि स्यास्यतीति तम् ॥ MBh. 1, 1511. वृषधना HARIV. 10246. H. 6. श्येनो वज्रं मृगशृङ्गो नन्दावर्तो घटो ऽपि च । कूर्मो नीलोत्पलं शङ्खः फणी सिंहो ऽर्कतो धनाः ॥ 48. भवन्तौ मम विषयातौ महौ वीरधनाचितौ HARIV. 4342. गुरुतल्पे भगः कार्यः सुरापाने सुराधनः M. 9, 237. ब्रह्महा द्वादश समाः कुटी कृत्वा वने वसेत् । भैताश्यात्मविशुद्धयै कृत्वा शवशिरो धनम् ॥ 11, 72. Vgl. चौरधनवद्धक. = खट्वाङ्ग ein Stab mit einem Schädelknochen darauf TRIK. H. an. MED. — 3) das Aushängeschild einer Brenneret oder eines Trinkhauses und das Gewerbe selbst: दशप्रूनासमं चक्रं दशचक्रसमो धनः । दशधनसमो वेशः M. 4, 85. Nach H. 901. H. an. und MED. m. = धजिन् ein Bereiter oder Verkäufer von gebrannten Getränken. — 4) das männliche Glied, nam. das aufgerich-

tete; m. n. TRIK. 2, 6, 24. 3, 3, 84. H. an. MED. SUÇR. 2, 114, 9. die Geschlechtsteile überh.: पुं° Männchen (eines Thieres) H. 1297. स्त्री° Weibchen 1218. — 5) = पूर्वदिशो गृहम् ein in der Richtung zu einem andern Gegenstande nach Osten hin gelegenes Haus H. an. Nach einer Stelle aus dem GĀOT., die u. GJ. 4. mitgeteilt worden ist, ein in besonderer Form zugerichteter Bauplatz. — 6) Jambus COLEBR. Misc. Ess. II, 151. — 7) Bez. einer Art von Kramapāṭha Ind. St. 3, 269. — 8) in der Astr. N. eines Joga Journ. of the Am. Or. S. 6, 432. — 9) N. pr. eines im Norden gelegenen Grāma P. 4, 2, 109, Sch. Davon eingeleit. (?) adj. ebend. — Nach ÇABDAR. im ÇKDR. ist धन् m. ausserdem = गर्व und दर्प. — Das Wort ist viell. auf धू hinundherbewegen zurückzuführen. — Vgl. कञ्जल°, धर्म°, धूम°, धूलि°, वृषभ° u. s. w.

धनगृह (धन + गृह) n. ein Gemach, wo die Feldzeichen aufbewahrt werden oder aus dem die Fahnen wehen: ययौ स्वमेव भवनं यत्र धनगृहं मरुत् । तत्रोपविष्टः u. s. w. HARIV. 9843.

धनग्रीव (धन + ग्रीवा) m. N. pr. eines Rakshas R. 5, 12, 14.

धनद्रुम (धन + द्रुम) m. Bein. der zu Standarten verwandten Weinpalm (तालि) RĀG. im ÇKDR.

धनपट (धन + पट) m. Fahne VIKR. 4. RAGH. 12, 85. Buāg. P. 8, 10, 13.

धनप्रकर (धन + प्र) m. Wind (der mit den Fahnen Kämpfende) ÇABDAR. im ÇKDR.

धनभङ्ग (धन + भङ्ग) m. Unfähigkeit zur Erection, Impotenz SUÇR. 2, 37, 12. 134, 9.

धनयत्न (धन + यत्न) n. die Vorrichtung, in welche ein Fahnenstock eingefügt wird: धनयत्नाब्जो किष्किन्धाम् R. 4, 13, 20. GORR.: guernita di macchine e di bandiere; vgl. aber पपाताभिमुखः प्रूरो यत्नमुक्त इव धनः MBh. 7, 3332.

धनयष्टि (धन + यष्टि) f. Fahnenstock: संक्रमधनयष्टीनां (nach den Erkl. sollen 3 Gegenstände gemeint sein) प्रतिमानो च भेदकः M. 9, 285. MBh. 1, 8188. 7, 3351. R. 5, 12, 38.

धनवत् (von धन) 1) adj. mit Fahnen verziert: उच्चात्तलधनवती (नगरी) R. 1, 5, 17. समुच्छ्रितधनवतो (पुरी) 77, 6. m. Fahnenträger MBh. 9, 3302. — 2) adj. ein (ein bestimmtes Verbrechen anzeigendes) Zeichen tragend: शिरःकपाली धनवान्भिताशी कर्म वेदयन् । ब्रह्महा द्वादशाब्दानि मितभुक्तमुद्धिमाप्नुयात् ॥ JĀG. 3, 243. — 3) m. ein Brenner oder Verkäufer von Spirituosen (vgl. धन 3) M. 4, 84. — 4) f. धनवती N. pr. eines göttlichen Weibes: अत्र धनवती नाम कुमारी हरिमेधसः । आकाशे तिष्ठ तिष्ठति तस्यै सूर्यस्य शासनात् ॥ MBh. 3, 3813. einer göttlichen Dienerin eines Bodhisattva LALIT. ed. Calc. 73, 7 v. u.

धनोष्पक (धन + श्लोक) n. Fahne WILS.

धनप्रकेयूर (धन - अग्र + के) n. der Ring der Spitze der Standarte, Bez. einer Meditation (समाधि) VJUTP. 17, 43. Lot. de la b. l. 233.

धनप्रनिशामणि (धन - अग्र + नि) m. der Mond (Nachtjuwel) der Spitze der Standarte, Bez. einer Art zu zählen LALIT. ed. Calc. 169, 9.

धनप्रवती (f. von धनप्रवत् und dieses von धन + अग्र) f. die mit einer Standartenspitze Versehene, Bez. einer Art zu zählen LALIT. ed. Calc. 169, 7.

धनारोह (धन + आरो) m. wohl eine Verzierung auf der Spitze der